॥ उमोवाच ॥ बान्धवान् सगुणान् निच्छन्त्येकभक्तेन नित्यदा । सप्तमीं सप्तमीं नित्यं चपयेत् स्त्री पतिव्रता ।
ततः संवत्सरे पूर्णे वृत्तं दद्याद्धिरण्मयं । सदक्षिणं ब्राह्मणाय शुभबन्धुमती भवेत् ।
करञ्जे दीपकं दद्यात् सदा या प्रमदा वरे । पूर्णे संवत्सरे दद्यात् सौवर्णं दीपकं ततः ।
रूप्या सा स्त्री भवेद्भर्त्तुरिष्टा पुत्रवती तथा । सपत्नीनामधि तथा दीपवज्ज्वलते शुभे ।
या शेषभोजिनी नित्यं नैव च स्यादरुन्तुदा । न च स्याद्व्यसना सौम्ये नित्यञ्च पतिदेवता । ७९५
शौचान्विता च सततं न च रूक्षाभिभाषिणी । श्वश्रूश्वशुरयोर्नित्यं शुश्रूषानिरता सती ।
किं तस्या व्रतकैः कृत्यं किं वा स्यादुपवासकैः । या भर्त्तृदेवता नित्यं सत्यधर्म्मगुणान्विता ।
विधवा स्त्री तु या हि स्याद्दैवयोगात् सती सति । तस्या वक्ष्यामि यो धर्म्मः पुराणोक्तः सुमध्यमे ।
पतिं संकल्पयित्वा सा चित्रस्थं वाऽथ मृण्मयं । तस्य पूजां सदा कुर्य्यात्सतां धर्म्ममनुस्मरेत् ।
तत एवाभ्यनुज्ञाञ्च नित्यं याचेत सुव्रता । व्रतके चोपवासे च भोजने च विशेषतः । ७९२०
भर्त्तृलोकान् व्रजत्येवं न चेदतिक्रमेत् पतिं । शाण्डिली सूर्य्यवद्भाति सततं पतिदेवता ।
अद्य प्रभृति सर्व्वेषां देवानाञ्चैव योषितः । द्रक्ष्यन्ति पुण्यकविधिं पौराणे याः सनातनाः ।
मुनिश्च नारदः कृत्स्नं पौराणं ज्ञास्यते विधिं । उपवासस्य धर्म्मात्मा व्रतकानां तथैव च ।
अदितिश्चापि मेन्द्राणी त्वञ्च सोमसुते वरे । प्रवर्त्तने पुण्यकानां व्रतकानाञ्च सर्व्वदा ।
कीर्त्तनीयाः सतीनां हि भविष्यथ गुणान्विताः । उपवासव्रतविधिं यथावदिह कृत्स्नशः । ७९२५
प्रादुर्भावेषु सर्व्वेषु भार्य्या विष्णोर्म्महात्मनः । ज्ञास्यन्ति पुण्यकविधिं नित्यमेव सनातनं ।
विशेषधर्म्मो धर्म्माणां स्त्रीधर्म्मेषु प्रशस्यते । पतिभक्तिरदुष्टत्वमवाग्दुष्टत्वमेव च ।
॥ नारद उवाच ॥ एवमुक्तास्तु ता देव्यो महादेव्या तपोधनाः । जग्मुर्हृष्टा महादेवीं प्रणिपत्य हरप्रियां ।
अदितिर्व्रतकञ्चक्रे शृणु यद्धर्म्मचारिणी । उमाव्रतविधिः सर्व्वः पूर्व्वोद्दिष्टस्त्वया कृतः ।
पारिजाते निबध्याथ मम दत्तस्तु कश्यपः । अदितिर्व्रतकं चक्रे शृणु यद्धर्म्मचारिणी । ७९३०
उमाव्रतविधिः सर्व्वः पूर्व्वोद्दिष्टस्त्वया कृतः । पारिजाते निबध्याथ मम दत्तस्तु कश्यपः ।
अदितिव्रतकं नाम तद्दत्तं सत्यभामया । तदेव व्रतकं दत्तं सावित्र्या धर्म्मनित्यया ।
तैरेव युक्तैः संयुक्तमिदं त्वभ्यधिकं कृतं । सन्ध्याकाले च संप्राप्ते स्थाने स्थाने तथैव च ।
पूजनं वा नमस्कारो जपश्च द्विगुणः स्मृतः । सावित्रीव्रतकं कृत्वा तथादितिव्रतं सती ।
भर्त्तुः कुलं पितृकुलमात्मानञ्चैव तारयेत् । इन्द्राणी व्रतकञ्चक्रे तदेवोमं यथाविधि । ७९३५
रक्तमभ्यधिकं वासो भोजनञ्चैव सामिषं । चतुर्थे दिवसे चापि पुण्यकार्थं विधिः स्मृतः ।
अहोरात्रोपवासश्च देयं कुम्भव्रतं तदा । गङ्गया व्रतकं दत्तं तदेवोमं यशस्करि ।
स्नानमभ्यधिकं कार्य्यं प्रत्यूषस्यात्मनो जले । अन्यस्मिन् वा जले माघशुक्लपक्षे हरिप्रिये ।
एतद्गङ्गाव्रतं नाम सर्व्वकामप्रदं स्मृतं । सप्त सप्त च सप्ताथ कुलानि हरिवल्लभे ।
स्त्री तारयति धर्म्मज्ञा गङ्गाव्रतकचारिणी । देयं कुम्भसहस्रञ्च गङ्गाया व्रतके शुभे । ७९४०